

Innvigtun mjólkur og nýting framleiðsluréttar

INNVIKTUN AÐILDARFÉLAGA SAM ÁRIN 2016 OG 2017

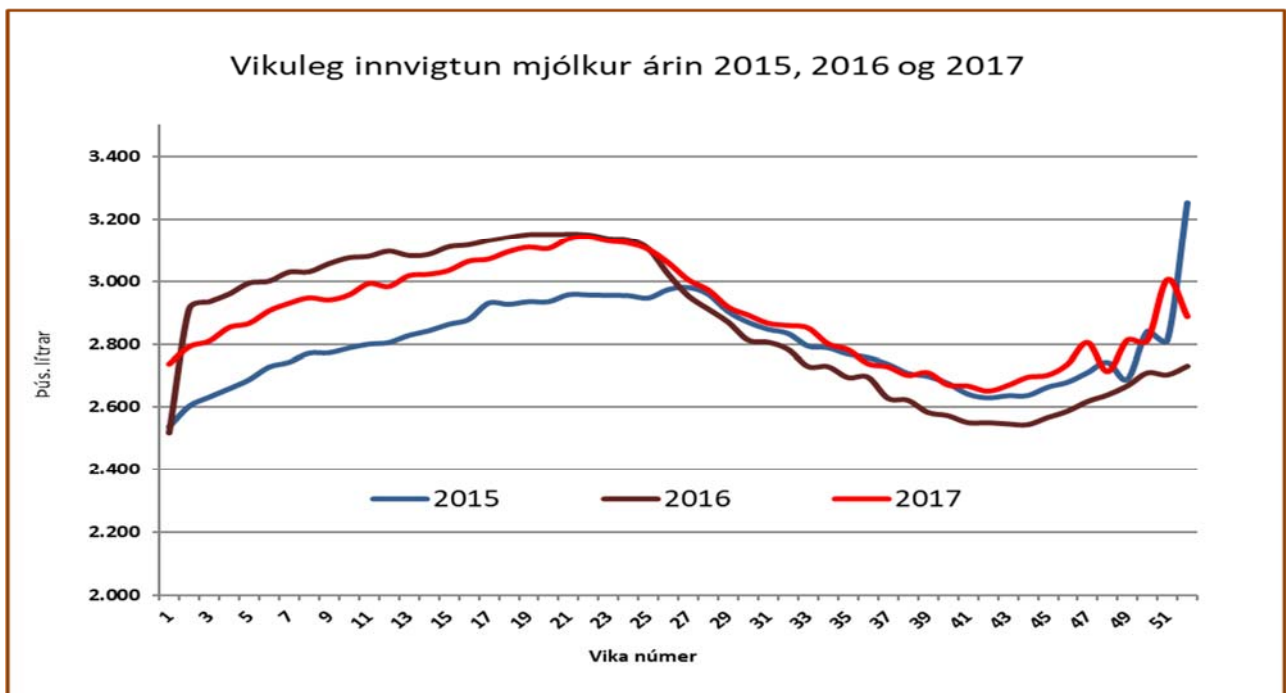
Heildarinnvigtun aðildarfélaga SAM árið 2017 var 151,1 milljónir lítra. Innvigtun jókst um 0,8 milljónir lítra milli ára, eða 0,5%. Framleiðsla á fyrri helmingi ársins 2017 var 1,8% lægri en 2016, en á síðari hluta ársins snérist þróunin og framleiðsla var að jafnaði 4,1% hærri en árið á undan. Mánaðarleg innvigtun síðustu tveggja ára er sýnd í töflu 1.

Tafla 1. Samanburður á innvigtun eftir mánuðum árin 2015 og 2016, lítrar.

Mánuður	2017	2016	Mismunur	Mismunur %
Janúar	12.445.505	12.398.159	47.346	0,4%
Febrúar	11.712.498	12.890.640	-1.178.142	-9,1%
Mars	13.351.630	13.684.325	-332.695	-2,4%
Apríl	12.484.747	13.322.546	-837.799	-6,3%
Mái	14.349.703	13.952.539	397.164	2,8%
Júní	13.375.239	13.341.664	33.575	0,3%
Júlí	12.887.408	12.419.568	467.840	3,8%
Ágúst	12.584.795	12.670.751	-85.956	-0,7%
September	11.665.409	11.347.143	318.266	2,8%
Október	11.821.509	11.158.198	663.311	5,9%
Nóvember	11.708.456	11.233.893	474.563	4,2%
Desember	12.729.966	11.903.055	826.911	6,9%
Samtals	151.116.865	150.322.481	794.384	0,5%

VIKULEG INNVIKTUN AÐILDARFÉLAGA SAM ÁRIN 2015, 2016 OG 2017

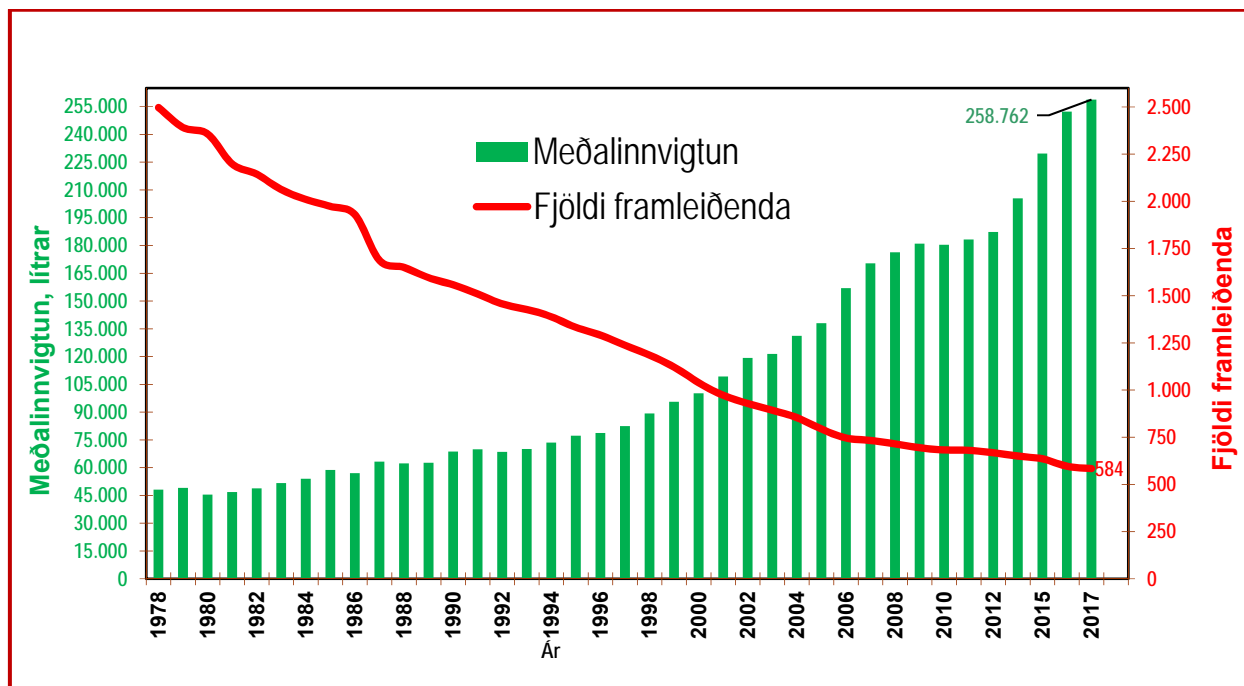
Vikuleg innvigtun mjólkursamlaganna sveiflast yfir árið. Mest var innvigtun undir í maí en minnst í lok október.

Mynd 1: Vikuleg innvigtun mjólkur

MEÐALINNVIGTUN OG FJÖLDI MJÓLKURFRAMLEIÐENDA

SAM hefur safnað gögnum um fjölda mjólkurinnleggjenda frá árinu 1980. Frá þeim tíma hefur mjólkurframleiðendum fækkað um 1.773 eða 75%. Árin 2006 – 2015 hægði á fækkun en þá fækkaði aðeins um 16 framleiðendur á ári að jafnaði. Árið 2016 fækkaði um 40 framleiðendur, en árið 2017 fækkaði framleiðendum um 12. Hægt hefur á aukningu í meðalinnvigtun eftir mikla aukningu árin 2014 -2016 vegna aukinni framleiðslu og fækkun framleiðenda.

Mynd 2: Fjöldi mjólkurframleiðenda og meðalinnvigtun árin 1980 – 2017.

NÝTTUR FRAMLEIÐSLURÉTTUR VERÐLAGSÁRIÐ 2017

Samkvæmt uppgjöri sem unnið er af SAM, byggt á upplýsingum frá Búnaðarstofu, var innvigtun og skráð nýting greiðslumarks verðlagsársið 2017 samtals 151.204.701 lítrar, en greiðslumark verðlagsársins var 144.000.000 lítrar. Innvigtun og skráð nýting greiðslumarks var því 5% umfram greiðslumark.

Öllum sem taka mjólk til vinnslu er skylt að skila skýrslum um magn mjólkur til Búnaðarstofu sem safnar gögnunum fyrir Matvælastofnun. Aðildarfélag SAM upplýsa Búnaðarstofu um mánaðarlega innvigtun og skiptingu innvigtunar milli einstakra framleiðenda. Í töflu 2 er sýnd nýting greiðslumarks hjá hverri afurðastöð verðlagsárið 2017, ásamt uppgöfnum magni mjólkur sem var nýtt til heimavinnslu á verðlagsárinu.

Tafla 2. Innvigtun mjólkur innan og utan greiðslumarks verðlagsárið 2017.

Skýringar	Framleitt innan greiðslumarks	Framleitt umfram greiðslumark	Framleitt alls
Innvigtun hjá Auðhumla svf	128.726.972	6.793.914	135.520.886
Innvigtun hjá Mjólkursamlag KS	15.185.193	410.786	15.595.979
Heimavinnsla innifalin hjá Auðhumlu	87.836	0	87.836
Samtals Auðhumla og KS	144.000.001	7.204.700	151.204.701

Heimild: Búnaðarstofa og aðildarfélag SAM.

ÞRÓUN INNVIGTUNAR, GREIÐSLUMARKS OG UMFRAMMJÓLKUR 2007 - 2017

Yfirlit um þróun skráðrar mjólkurframleiðslu, greiðslumarks, umframmjólkur, heimavinnslu og sértækra ráðstafana er birt í töflu 3 hér á eftir. Upplýsingar um skráða mjólkurframleiðslu hvers árs kemur frá skráningum vegna nýtingar á greiðslumarki, en Bændasamtök Íslands önnuðust það verkefni til ársins 2014 þegar Búnaðarstofa Matvælastofnunar tók við verkefninu. Skráð heimavinnsla er það magn mjólkur sem heimavinnsluaðilar hafa gefið upp að þeir hafi nýtt til vinnslu ár hvert. Sértækar ráðstafanir orsakast meðal annars af elgosi.

Fram til 2011 var greiðslumarki úthlutað á verðlagsár sem skilgreind voru frá 1. september ár hvert til 31. ágúst næsta árs. Verðlagsár voru færð til almanaksára með breytingu á árunum 2009 til 2010, en þá var eitt verðlagsár skilgreint í 16 mánuði frá 1. september 2009 til loka árs 2010. Línan fyrir það verðlagsár í töflu 3 sýnir því lengra tímabil en aðrar línur.

Tafla 3. Þróun innvigtunar, greiðslumarks og umframmjólkur 2007 - 2017

Ár	Skráð mjólkurframleiðsla	Innan greiðslumarks	Umfram greiðslumark	Skráð heimavinnsla	Sértækar ráðstafanir
2006/2007	123.625.075	116.000.000	8.412.391	0	0
2007/2008	125.805.155	117.000.000	8.805.155	0	0
2008/2009	126.338.940	119.000.000	7.338.940	0	0
2009/2010	161.572.852	155.000.000	6.572.852	45.613	0
2011	124.793.051	116.000.000	8.890.953	51.628	0
2012	125.159.990	114.500.000	10.659.990	37.272	29.730
2013	122.984.859	116.000.000	6.984.859	39.636	32.700
2014	133.573.812	125.000.000	8.573.812	27.470	32.607
2015	146.054.236	140.000.642	6.053.594	36.745	16.942
2016	150.399.221	135.999.999	14.399.222	76.740	0
2017	151.204.701	144.000.001	7.204.700	87.836	0